

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นด้านสุขภาพของประชาชนต่อโครงการถนนคนเดินท่าแพ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study) ที่ศึกษาถึงความคิดเห็นด้านสุขภาพของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อโครงการถนนคนเดินท่าแพ โดยศึกษาถึงความคิดเห็นทั่วไปของประชาชนต่อโครงการฯ และผลต่อสุขภาพที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) ที่พัฒนามาจากแนวคิดมิติทางสุขภาพ 4 มิติ ประกอบด้วย มิติทางกาย มิติทางจิตใจ มิติทางสังคม และมิติทางจิตวิญญาณ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์เบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ โดยมีลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิดโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการฯ และ 3) ความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการฯ ที่ส่งผลต่อสุขภาพ 4 มิติ ทั้งทางด้านบวกและทางด้านลบ โดยแบบสอบถามนี้ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยได้ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ 0.9 เก็บข้อมูลด้วยวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) จำนวน 400 คน ระหว่างวันที่ 30 เมษายน - 30 พฤษภาคม 2546 มีผู้ส่งแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับมา จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50 จึงถือว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ ในการศึกษาครั้งนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ สามารถสรุปและอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คนที่ส่งแบบสอบถามกลับ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.0 มีอายุระหว่าง 20-29 ปี ร้อยละ 29.5 และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 45.0 โดยร้อยละ 33.0 ของกลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพส่วนตัวหรือค้าขาย มีระยะเวลาที่อาศัยในเขตเทศบาล

นครเชียงใหม่ น้อยที่สุด คือ 1 ปี และระยะเวลาที่นานที่สุดคือ 65 ปี โดยกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 49.1 เป็นผู้ที่อาศัยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นเวลานาน 10-30 ปี และส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 77.5

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างต่อ โครงการถนนคนเดินท่าแพ

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ร้อยละ 87.5 เป็นผู้ที่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ โดยไปเที่ยวชมโครงการฯ ระหว่างวันอาทิตย์ที่ 3 กุมภาพันธ์ 2545 จนถึงวันอาทิตย์ที่ 18 พฤษภาคม 2546 เฉลี่ยประมาณคนละ 6 ครั้ง ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 22.5 เป็นผู้ที่ไม่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ ซึ่งมีความคิดเห็นต่อโครงการฯ ดังต่อไปนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ

กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ มีความคิดเห็นว่าการจัดโครงการฯ มีเรียงลำดับความถี่ของการแสดงความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ คือ การจัดโครงการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เป็นการส่งเสริมให้ประชาชน และนักท่องเที่ยวทั่วไปได้เห็นคุณค่าทางวัฒนธรรมของล้านนา และอนุรักษ์ซึ่งประเพณี อันติงามของชาวเชียงใหม่ (2) สร้างงานให้แก่คนในท้องถิ่นให้มีที่ประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น และทำให้นักท่องเที่ยวได้มีที่จับจ่ายซื้อสินค้าในราคาข่อมเยา (3) กระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ถนนท่าแพเป็นถนนคนเดินที่ยั่งยืนตลอดไป (4) ให้ประชาชนเข้าใจและเห็นความสำคัญในการประหยัดพลังงานและลดมลพิษโดยการลดการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลและหันมาใช้จักรยานหรือระบบขนส่งมวลชนหรือใช้การเดินเท้าแทน (5) ส่งเสริมให้เกิดถนนคนเดินแบบยั่งยืนในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิต คุณภาพเมืองให้ดีขึ้น ตามลำดับ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ เห็นด้วยกับการจัดโครงการฯ ต่อไป โดยคิดว่าการเที่ยวชมโครงการฯ เป็นแนวคิดที่ดี ซึ่งมีทั้งสาระ ความรู้ และภูมิปัญญาของชาวล้านนา แต่ในขณะเดียวกันก็มีบางคนที่ไม่เห็นด้วยกับการจัดโครงการฯ ดังกล่าว โดยเห็นว่าระยะทางที่ปิดถนนไกลเกินไป ไม่มีการเตรียมการในเรื่องที่จอดรถ มีคนพลุกพล่าน และยังไม่มียุทธศาสตร์แก้ปัญหาเรื่องในการเข้า – ออกในเวลาฉุกเฉินของผู้ที่อยู่อาศัยในย่านนั้นรูปแบบการจัดกิจกรรมไม่น่าสนใจ อีกทั้งโครงการฯ ยังทำให้การจราจรติดขัด ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ประชาชนกลุ่มนี้ไม่ได้ไปเที่ยวชมโครงการฯ

การที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดโครงการฯ เป็นเพราะไม่ทราบวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการดำเนินการที่ผู้จัดโครงการฯ

ได้กำหนดไว้ เห็นได้จากความคิดเห็นของประชาชนต่อวัตถุประสงค์ของโครงการฯ โดยผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามจำนวน 5 ข้อ โดยอ้างอิงจากวัตถุประสงค์หลักของโครงการฯ ของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ (2545, หน้า 2) จำนวน 3 ข้อ คือ (1) เพื่อส่งเสริมให้เกิดถนนคนเดินที่ยั่งยืนในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีแหล่งกิจกรรมที่จะส่งเสริมคุณภาพชีวิตคุณภาพเมืองให้ดีขึ้น (2) เพื่อให้ประชาชนเข้าใจ และเห็นความสำคัญในการประหยัดพลังงาน และลดมลพิษด้วยการลดใช้รถยนต์ส่วนบุคคล และหันมาใช้จักรยานหรือใช้ระบบขนส่งมวลชน หรือใช้การเดินทางเท้าแทน และ (3) เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ถนนท่าแพเป็นถนนคนเดินที่ยั่งยืนต่อไป และผู้ศึกษาได้ตั้งวัตถุประสงค์เพิ่มขึ้นอีก 2 ข้อ คือ (1) เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวทั่วไปได้เห็นคุณค่าทางวัฒนธรรมของล้านนา และอนุรักษ์ซึ่งประเพณีอันดีงามของชาวเชียงใหม่ และ (2) เพื่อสร้างงานให้แก่คนในท้องถิ่นให้มีที่ประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น และทำให้นักท่องเที่ยวได้มีที่จับจ่ายซื้อสินค้าในราคาข่อมเยา ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าโครงการฯ นี้ จัดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่นอกเหนือจากที่ผู้จัดโครงการฯ ได้ตั้งไว้ โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกวัตถุประสงค์ที่ผู้ศึกษาตั้งขึ้นมาเองทั้ง 2 ข้อข้างต้น มากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 (ตารางที่ 2) แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ทราบวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการจัดโครงการฯ ที่เทศบาลนครเชียงใหม่จัดขึ้นในปัจจุบันคืออะไร ซึ่งอาจเป็นผลมาจากขาดการประชาสัมพันธ์ถึงวัตถุประสงค์ของการจัดโครงการฯ ที่ดีและต่อเนื่องอย่างเพียงพอ ซึ่งในปัจจุบันนี้สื่อมวลชน สื่อต่างๆ ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเรา ดังนั้นการประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร จึงมีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนเป็นอย่างมาก ประกอบกับรูปแบบการจัดโครงการฯ ในปัจจุบันเป็นการมุ่งเน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยว และกระตุ้นเศรษฐกิจมากกว่า ร่วมกับการได้รับฟังคำบอกเล่าจากผู้ที่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ ทำให้กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเห็นว่าการจัดโครงการนี้เป็นแนวคิดที่ดี และควรจัดต่อไป

ในขณะที่เดียวกันอุปสรรคในการไปเที่ยวชมโครงการฯ เช่น การจราจรติดขัด สภาพภูมิอากาศที่ร้อนมากๆ และความน่าสนใจในกิจกรรมที่จัดขึ้น ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ไม่มาเที่ยวชมโครงการฯ ได้สะท้อนให้เห็นถึงการบริหารจัดการของผู้รับผิดชอบโครงการฯ ยังไม่ได้มีการวางแผนเพื่อป้องกัน หรือรองรับปัญหาที่จะเกิดขึ้น เช่น การแก้ไขการจราจรที่ติดขัด หรือการมีระบบขนส่งมวลชนที่เพียงพออันเป็นประเด็นสำคัญที่เป็นการสนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแนวคิดถนนคนเดิน และส่งเสริมให้ประชาชนมาเที่ยวชมโครงการสะดวกยิ่งขึ้น

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ มีความคิดเห็นว่าโครงการฯ ที่จัดขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวทั่วไปได้เห็นคุณค่าทางวัฒนธรรมของล้านนา และอนุรักษ์ซึ่งประเพณี อันติงามของชาวเชียงใหม่ 2) สร้างงานให้แก่คนในท้องถิ่นให้มีที่ประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น และทำให้นักท่องเที่ยวได้มีที่จับจ่ายซื้อสินค้าในราคาข่อมเยา 3) กระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ถนนท่าแพเป็นถนนคนเดินที่ยั่งยืนตลอดไป 4) ให้ประชาชนเข้าใจและเห็นความสำคัญในการประหยัดพลังงานและลดมลพิษโดยการลดการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลและหันมาใช้จักรยานหรือระบบขนส่งมวลชนหรือใช้การเดินเท้าแทน 5) ส่งเสริมให้เกิดถนนคนเดินแบบยั่งยืนในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิต คุณภาพเมืองให้ดีขึ้น ตามลำดับความถี่ของความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย ซึ่งเป็นลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของกลุ่มที่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ เป็นไปในทางเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ และมีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมในปัจจุบันมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ ก็ไม่ทราบวัตถุประสงค์ที่แท้จริงเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ ซึ่งอาจเป็นเพราะการขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีและรูปแบบการจัดกิจกรรมในโครงการฯ ที่ได้สัมผัสนั้น ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

ในส่วนวัน เวลา และ สถานที่ที่ใช้ในการจัดโครงการฯ ในปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างที่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ คิดว่ามีความเหมาะสม อีกทั้งรูปแบบกิจกรรมในโครงการฯ ก็มีความเหมาะสมและน่าสนใจ จึงทำให้ผู้ที่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดให้มีโครงการฯ ดังกล่าวต่อไป นอกจากนี้ยังเห็นว่า การจัดโครงการฯ เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับท้องถิ่น และกระตุ้นเศรษฐกิจให้กับชุมชน สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันติงามของล้านนา และเผยแพร่ภูมิปัญญาของท้องถิ่น ทำให้คนรุ่นหลังได้เห็นถึงประเพณี และวัฒนธรรมอันเก่าแก่ที่หายาก แสดงให้เห็นว่ารูปแบบโครงการฯ ในปัจจุบันได้สร้างความประทับใจ และความพึงพอใจให้กับประชาชนที่เข้าไปเที่ยวชมโครงการฯ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการฯ จากการที่ได้ไปสัมผัสหรือได้ไปเที่ยวชมโครงการฯ ทำให้กลุ่มที่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นต่อโครงการฯ ไปในทางที่เห็นด้วยกับการให้จัดโครงการฯ ต่อไป แต่ในขณะที่เดียวกันผู้ที่ไปเที่ยวชมโครงการฯ บางคนก็มีความเห็นว่าโครงการฯ ดังกล่าวทำให้มีจำนวนขยะเพิ่มมากขึ้น

ส่งผลให้เกิดความสกรปรกในพื้นที่มากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนถังขยะมีไม่เพียงพอกับปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้น สะท้อนให้เห็นว่าผู้จัดโครงการฯ ไม่มีการจัดระเบียบภายในโครงการฯ อย่างเป็นระบบ จึงทำให้ประชาชนที่ไปเที่ยวชมโครงการฯ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรมีการปรับปรุงโครงการฯ และเพิ่มการบริการบางอย่างเพื่อให้เพียงพอกับประชาชนที่มาเที่ยวชมโครงการฯ ได้แก่ การเพิ่มจำนวนถังขยะในบริเวณที่จัดโครงการฯ จัดให้มีที่จอดรถที่เป็นระเบียบและเพียงพอ มีห้องน้ำ สาธารณะไว้บริการให้เพียงพอ เพิ่มระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว จัดรถบริการรับ - ส่งตามจุดที่สำคัญต่างๆ ของชุมชน นอกจากนี้ยังมีการเสนอให้มีบริการอื่นๆ เพิ่มเติม ได้แก่ การจัดระเบียบการขายสินค้าและการตั้งร้านค้าต่างๆ ในบริเวณงานจัดให้มีศูนย์อำนวยความสะดวกและประชาสัมพันธ์ในบริเวณงาน การติดตั้งป้ายเตือนต่างๆ ในบริเวณงาน เช่น ป้ายแจ้งเตือนระวังรถหาย เป็นต้น

กลุ่มตัวอย่างที่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ ส่วนใหญ่ยังมีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานของโครงการฯ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้นมุ่งเน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจมากกว่าการให้ความสำคัญในเรื่องสุขภาพและคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยอยู่ในชุมชน และการตระหนักถึงการประหยัดพลังงานและลดมลพิษตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้จัดโครงการฯ ยังไม่เข้าใจถึงแนวคิดของการปิดถนนให้คนเดินที่แท้จริง เนื่องจากการปิดถนนให้คนเดินที่เกิดขึ้นในต่างประเทศส่วนใหญ่ และโครงการถนนคนเดินที่สีลม มีแนวคิดเพื่อแก้ปัญหาการจราจรติดขัด และลดการสิ้นเปลืองทรัพยากรน้ำมัน โดยส่งเสริมให้คนหันมาใช้ระบบขนส่งมวลชน หรือการเดินเท้าแทนการใช้รถมากขึ้น (ระวีวรรณ โอพารัตน์มณี, 2546) ในขณะที่โครงการฯ ที่ทำแพไม่ได้มีการส่งเสริมให้คนมาเที่ยวชมโครงการตระหนักถึงความสำคัญในด้านนี้ ประกอบกับผู้รับผิดชอบไม่มีการวางแผนที่ครอบคลุม ดังนั้นโครงการฯ จึงมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และแนวคิดของการปิดถนนให้คนเดินของต่างประเทศ และตามแนวคิดของโครงการถนนคนเดินที่สีลม ประชาชนที่มาเที่ยวชมโครงการฯ ไม่ได้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการประหยัดพลังงาน และลดมลพิษ ยังคงเดินทางมาเที่ยวชมโครงการฯ ด้วยรถส่วนตัวเหมือนปกติ เห็นได้จากการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการที่จอดรถที่เป็นระเบียบและเพียงพอเป็นข้อที่เลือกมากที่สุด (ตารางที่ 4) โครงการฯ ดังกล่าวจึงไม่ได้แก้ไขปัญหาการจราจร อีกทั้งยังทำให้เกิดปัญหามลพิษต่อพื้นที่ใกล้เคียง ดังนั้นผู้จัดโครงการฯ จึงน่าที่จะมีการคิดทบทวนปรับแก้ และพัฒนาแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานให้ไปในทางที่สนับสนุนแนวคิดถนน

คนเดินและให้เหมาะสมกับบริบทของเมืองเชียงใหม่ ได้แก่ การจัดให้มีระบบการขนส่งที่ดี การปรับปรุงทัศนียภาพคนเดินและถนนในเมืองเพื่อสร้างการเดินเท้า การประชาสัมพันธ์และการรณรงค์เกี่ยวกับการแนวคิดถนนคนเดินและการดำเนินงานให้เป็นที่รับทราบทั่วกันอย่างต่อเนื่อง การเพิ่มบทบาทผู้นำและเจ้าหน้าที่ของรัฐในบริหารจัดการโครงการฯ อย่างเป็นระบบ รับฟังความคิดเห็นของประชาชน และให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นให้มากขึ้น ซึ่งการสำรวจความคิดเห็นจะมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายหรือแผนงานต่างๆ เพราะจะทำให้ขั้นตอนการดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ซึ่งโครงการพัฒนาใดๆ ก็ตาม หากต้องการจะสำเร็จและบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริงแล้ว ควรจะได้รับความร่วมมือจากประชาชน โดยการเผยแพร่โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นให้เป็นที่รู้โดยทั่วกันและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนที่มีต่อโครงการจะก่อให้เกิดผลดี คือจะช่วยให้โครงการนั้นมีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ใช้ประเมินคุณค่าของโครงการและทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกในการเข้ามามีส่วนร่วม ทำให้ไม่เกิดการต่อต้าน ถ้าสาธารณชนมีส่วนร่วมหรือมีสิทธิแสดงความคิดเห็นในโครงการ นอกจากนี้ยังทำให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของโครงการนั้นๆ (ปัญญาวัจน์ ขวลิขิต, 2545, หน้า 35)

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีและข้อเสียของโครงการฯ

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งที่ไม่เคยไปเที่ยวชมโครงการฯ และกลุ่มตัวอย่างที่เคยไปเที่ยวชมโครงการ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถสรุปออกมาได้ดังนี้ คือ

ข้อดีของการจัดโครงการฯ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การจัดโครงการฯ เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิม และภูมิปัญญาล้านนาของเมืองเชียงใหม่ให้สืบสานต่อไป เป็นการสร้างความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ทำให้เมืองเชียงใหม่มีสถานที่ใช้ผ่อนคลายความเครียดเพิ่มขึ้น เป็นการส่งเสริมท่องเที่ยว และกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนของเชียงใหม่ ทั้งยังช่วยประชาสัมพันธ์โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นการรณรงค์ในเรื่องการลดมลพิษ และเรื่องการประหยัดพลังงาน และยังเป็นเวทีสำหรับแสดงความสามารถของบุคคลทั่วไป

ข้อเสียของการจัดโครงการฯ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ทำให้เกิดผลกระทบด้านการค้าขายในย่านไนท์บาร์ซาร์ เกิดการจราจรติดขัด ผู้ใช้รถใช้ถนนเกิดความหงุดหงิดในการขับรถ และทำให้สิ้นเปลืองพลังงาน ยังทำให้อากาศบริเวณรอบถนนท่าแพเป็นพิษเพิ่มมากขึ้น เพิ่มภาระงานให้กับเจ้าหน้าที่มากขึ้น เป็นการส่งเสริมให้คนมีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย สร้างความความเดือดร้อนให้กับ

ผู้ที่มีบ้านเรือนหรืออาศัยในบริเวณนั้น ทำให้ประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาวเหนือผิดเพี้ยนไป และเป็นช่องทางในการค้าขายและหาผลประโยชน์มากกว่าการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมล้านนา

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อ โครงการถนนคนเดินท่าแพที่ส่งผลต่อสุขภาพ

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อ โครงการฯ ที่ส่งผลต่อสุขภาพ ใน 4 มิติ ได้แก่ มิติทางกาย มิติทางจิตใจ มิติทางสังคม และมิติทางจิตวิญญาณ พบว่า

1) มิติทางกาย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อความที่เป็นผลต่อสุขภาพทางด้านบวกว่าการมาเดินเที่ยวชมโครงการฯ เป็นการออกกำลังกาย อากาศภายในบริเวณงานดีขึ้น ไม่มีเขม่าจากท่อไอเสียรถยนต์ ส่วนผลต่อสุขภาพทางด้านลบ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า ถนนที่เชื่อมต่อกับถนนท่าแพมีฝุ่นละอองมากขึ้น และของเสียที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ มีการจัดการที่ไม่ดี อาจทำให้เกิดแหล่งเพาะเชื้อโรค แต่ไม่แน่ใจ หรือรู้สึกเฉยๆ กับข้อความที่ว่า ความแออัดที่เกิดขึ้นจากการจัดโครงการฯ นั้นอาจส่งผลเสียต่อร่างกาย ทำให้ผู้ที่ใช้ชวดยานต้องขับรอนานขึ้นส่งผลให้เกิดความเมื่อยล้า อีกทั้งโครงการฯ ยังทำให้เกิดเสียงดังรบกวนผู้ที่อาศัยบนถนนท่าแพ

2) มิติทางจิตใจ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยข้อความที่เป็นผลต่อสุขภาพทางด้านบวกว่าโครงการฯ ทำให้ถนนท่าแพกลายเป็นสถานที่รื่นเริง และใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของครอบครัวหรือประชาชนทั่วไป ทำให้มีความสุขในการมาเดินเที่ยวและได้จับจ่ายซื้อสินค้าที่จำหน่ายภายในโครงการฯ ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และการเดินเที่ยวชมภายในโครงการฯ ทำให้รู้สึกปลอดภัยและมั่นใจว่าสามารถเดินบนถนนได้โดยไม่ต้องกลัวอุบัติเหตุจากรถ แต่ไม่แน่ใจ หรือรู้สึกเฉยๆ กับข้อความที่ว่า การจัดโครงการฯ ทำให้คนในท้องถิ่นเกิดการเสียดสี และมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ส่วนข้อความที่เป็นผลต่อสุขภาพทางด้านลบ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อความที่ว่า รู้สึกกังวลใจว่ารถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่นำมาจอดไว้ไม่ปลอดภัยเมื่อมาเที่ยวชมโครงการฯ และรู้สึกว่าผู้ที่อาศัยบนถนนท่าแพมีความวิตกกังวลใจในการเข้า - ออกจากบ้าน หากมีกรณีฉุกเฉินในวันที่จัดโครงการฯ และรู้สึกไม่แน่ใจ หรือเฉยๆ กับข้อความที่เกี่ยวกับประชาชนที่มาในโครงการฯ อาจถูกกีดกันหรือขัดขวางการจัดกิจกรรมรื่นเริงได้อย่างอิสระ และข้อความที่ว่า รู้สึกหงุดหงิดที่ต้อง

ขับรถเลี้ยวถนนท่าแพในวันอาทิตย์ และต้องเผชิญกับมลพิษที่เกิดขึ้นจากการจัดโครงการฯ เช่น ขยะ เสียงดัง อากาศ

3) มิติทางสังคม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความที่เป็นผลต่อสุขภาพทางด้านบวกว่า โครงการฯ นี้ทำให้รายได้ของคนในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น จากการนำสินค้ามาจำหน่ายภายในโครงการฯ และเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า การจัดโครงการถนนคนเดินท่าแพเปิดโอกาสให้ศิลปินแขนงต่างๆ ได้แสดงออกและทำให้ประชาชนก็มีโอกาสในการชมการแสดงออกของศิลปินเหล่านั้น และทำให้ผู้ที่อาศัยอยู่บนถนนท่าแพสามารถเดินทางติดต่อกันสะดวกขึ้น โดยไม่ต้องกังวลเรื่องอุบัติเหตุบนท้องถนน แต่ก็ไม่แน่ใจ หรือเฉยๆ กับข้อความที่ว่า ตนเองเป็นเจ้าของโครงการถนนคนเดินท่าแพ ส่วนผลด้านลบนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่แน่ใจ หรือรู้สึกเฉยๆ กับข้อความที่ว่า โครงการฯ นี้ทำให้เกิดการขัดแย้ง เช่น การแย่งพื้นที่สำหรับตั้งร้านขายสินค้า ทำให้รายได้ของร้านค้าบริเวณ 2 ฟากถนนท่าแพลดลง และประชาชนไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโครงการฯ

4) มิติทางจิตวิญญาณ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความที่เป็นผลต่อสุขภาพทางด้านบวกว่า โครงการฯ ทำให้ประชาชนเห็นถึงคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมของล้านนา และเกิดจิตสำนึกที่จะอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีที่ดีเอาไว้ และช่วยกระตุ้นให้เห็นถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และเห็นด้วยกับข้อความที่ว่าโครงการฯ มีรูปแบบการจัดงานแบบล้านนา ทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาของนักท่องเที่ยวและเป็นความภูมิใจของชาวเชียงใหม่ และทำให้ประชาชนมีโอกาสได้ชมโบราณสถาน และโบราณวัตถุในหลายวัดที่ปกติไม่เปิดให้ชม ส่วนผลต่อสุขภาพทางด้านลบ กลุ่มตัวอย่างรู้สึกเฉยๆ หรือไม่แน่ใจกับข้อความที่ว่า โครงการถนนคนเดินท่าแพทำให้ผู้ที่อาศัยอยู่บนถนนท่าแพสูญเสียความเป็นส่วนตัว และถูกรบกวนการดำเนินชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังไม่แน่ใจว่า การจัดโครงการฯ นี้ส่งผลทางด้านลบกับพระภิกษุสงฆ์ ได้แก่ข้อความที่ว่าโครงการฯ ทำให้พระไม่สามารถปฏิบัติกิจของสงฆ์ตามปกติในวันอาทิตย์ ทำให้ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการปฏิบัติศาสนกิจในวันอาทิตย์ และศาสนสถานใช้ประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง เช่น ใช้เป็นที่จอดรถ เป็นที่ขายของ

การสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับผลต่อสุขภาพที่เกิดจากโครงการฯ ในแต่ละมิติข้างต้น สังเกตได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับข้อความที่สะท้อนถึงผลต่อสุขภาพที่

เกิดขึ้นกับตนเองได้ชัดเจน ซึ่งจะแสดงออกมาว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความต่างๆ แต่ในขณะเดียวกัน ข้อความที่สะท้อนถึงผลกระทบต่อสุขภาพที่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่น เช่น ผู้ที่อาศัยอยู่บนถนนท่าแพ หรือพระภิกษุสงฆ์ กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นได้ไม่ชัดเจนนัก โดยจะแสดงความคิดเห็นที่เป็นไปในทางที่ไม่แน่ใจ หรือเฉยๆ กับข้อความที่กล่าวถึงบุคคลอื่น ในขณะเดียวกันกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นไปในทางที่ไม่แน่ใจ หรือรู้สึกเฉยๆ กับข้อความที่สะท้อนถึงผลกระทบต่อสุขภาพทางด้านลบ (ตาราง 9) เช่น ประชาชนไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโครงการฯ (มิติทางสังคม) หรือโครงการฯ รบกวนความสงบสุขของประชาชนที่อาศัยในบริเวณถนนท่าแพ (มิติทางจิตวิญญาณ) หรือประชาชนเกิดความหงุดหงิดรำคาญจากสิ่งแวดล้อมภายในโครงการฯ เช่น ขยะ เสียงดัง อากาศ ฝุ่นละออง ฯลฯ (มิติทางจิตใจ) โครงการฯ ทำให้ประชาชนต้องใช้เวลาขับรถนานขึ้นเกิดการเมื่อล่าในการขับรถมากขึ้น (มิติทางกาย) อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ไม่ได้เป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบต่อสุขภาพโดยตรง หรือแม้ว่าจะได้รับผลกระทบนั้นก็แค่ระยะเวลาสั้นๆ ทำให้ไม่แน่ใจว่าผลกระทบต่อสุขภาพที่เกิดขึ้นนั้นเกิดขึ้นจากการจัดโครงการฯ และไม่ใช่เป็นปัญหา ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจึงได้แสดงความคิดเห็นไปในทางเฉยๆ หรือไม่แน่ใจว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากโครงการฯ หรือไม่

นอกจากนี้ หากพิจารณาข้อความที่สะท้อนผลกระทบต่อสุขภาพในมิติต่างๆ ทั้งทางด้านบวกและทางด้านลบโดยการจัดระดับความคิดออกเป็น 3 ระดับ คือ 1) เห็นด้วยอย่างยิ่งกับเห็นด้วย 2) เฉยๆ หรือไม่แน่ใจ และ 3) ไม่เห็นด้วยกับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จะเห็นได้ว่าระดับความคิดเห็นกับข้อความที่สะท้อนถึงผลกระทบต่อสุขภาพเปลี่ยนไปคือ จากข้อความที่เป็นไปในทางที่ไม่แน่ใจ หรือเฉยๆ เปลี่ยนเป็นเห็นด้วยกับข้อความนั้น ซึ่งในข้อความบางข้อนั้นสามารถชี้ให้เห็นถึงผลกระทบต่อสุขภาพชัดเจนขึ้น และผู้จัดโครงการฯ ควรที่จะให้ความสำคัญเพื่อที่จะนำไปปรับแก้แนวทางการจัดโครงการฯ นี้หรือโครงการอื่นต่อไป ได้แก่

ข้อที่ 23: โครงการถนนคนเดินท่าแพทำให้ประชาชนต้องใช้เวลาขับรถนานขึ้นเกิดการเมื่อล่าในการขับรถมากขึ้น

ข้อที่ 24: ประชาชนรู้สึกหงุดหงิดเมื่อต้องหลีกเลี่ยงการใช้ถนนท่าแพทุกวัน
อาทิตย์เพราะถนนถูกใช้จัดกิจกรรมโครงการถนนคนเดินท่าแพ

ข้อที่ 26: ประชาชนเกิดความหงุดหงิดรำคาญจากสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะ เสียงดัง อากาศ ฝุ่นละออง ฯลฯ

ข้อที่ 9: โครงการถนนคนเดินท่าแพทำให้เกิดการขัดแย้งกัน เช่น การแย่งพื้นที่สำหรับตั้งร้านขายสินค้า

ข้อที่ 33: ประชาชนในท้องถิ่นไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย โครงการถนนคนเดินท่าแพ

ข้อที่ 3: โครงการถนนคนเดินท่าแพทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลท่าแพสูญเสียความเป็นส่วนตัว

ข้อที่ 30: ศาสนสถานใช้ประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง เช่น ใช้เป็นที่จอดรถ เป็นที่ขายของ

แต่ในขณะเดียวกัน ระดับความคิดเห็นที่เปลี่ยนไปนี้แสดงให้เห็นว่าโครงการทำให้เกิดผลต่อสุขภาพในด้านบวกด้วยเช่นกัน ได้แก่

ข้อที่ 14: โครงการถนนคนเดินท่าแพช่วยให้คนในท้องถิ่นเกิดการเสียดสีและทำให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

ข้อที่ 34: ประชาชนในท้องถิ่นเป็นเจ้าของโครงการถนนคนเดินท่าแพ

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาความคิดเห็นที่มีต่อโครงการฯ ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพในมิติทางสุขภาพทั้ง 4 มิติ โดยใช้ค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มาเปรียบเทียบกัน ในมิติต่างๆ ทำให้สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าโครงการฯ นี้ทำให้เกิดผลต่อสุขภาพในมิติทางสังคม มากกว่ามิติทางจิตวิญญาณ มิติทางจิตใจ และมิติทางร่างกาย ตามลำดับ ซึ่งการที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าโครงการฯ นี้ทำให้เกิดผลต่อสุขภาพมิติทางสังคม อาจเนื่องมาจากโครงการฯ นี้เป็นโครงการที่เอื้อให้ประชาชนในเชียงใหม่ได้ใช้ถนนท่าแพทำกิจกรรมสาธารณะร่วมกันในวันที่จัดโครงการฯ ซึ่งปกติแล้วประชาชนไม่สามารถใช้ถนนท่าแพนี้ทำกิจกรรมอื่นๆ ได้ นอกจากการใช้สัญจรเท่านั้น ซึ่งจัดโครงการฯ นี้ทำให้คนในชุมชนมีโอกาสนพบปะพูดคุย และมีปฏิสัมพันธ์กันทั้งในรูปแบบของคนในครอบครัว เพื่อนฝูงที่มาเที่ยวชมโครงการฯ ร่วมกัน ทำให้เกิดความสัมพันธ์และการอยู่ร่วมกันด้วยดี ประชาชนได้รับสิทธิในการใช้ถนนซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะในการแสดงความสามารถของคนในท้องถิ่นโดยไม่ต้องกังวลเรื่องอุบัติเหตุบนท้องถนน และเป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของล้านนา และภูมิปัญญาของท้องถิ่น มีโอกาสใช้ถนนในการค้าขายสินค้าให้กันของคนในสังคม จากการศึกษาที่สังคมมีสุขภาพที่ดีส่งผลให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีจิตสาธารณะมากขึ้น ซึ่งผลจากการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างได้มี

การแสดงออกถึงความห่วงใยสังคมและสภาพแวดล้อม เช่น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าโครงการฯ นี้อาจรบกวนความเป็นส่วนตัวของผู้ที่อาศัยบนถนนท่าแพ หรือกิจวัตรของพระสงฆ์ เป็นต้น นอกจากนี้การให้โอกาสประชาชนใช้ประโยชน์จากถนนในการสาธารณะร่วมกัน ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของพื้นที่ และทำให้อยากที่จะอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมล้านนาอันเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของถนนท่าแพและเมืองเชียงใหม่ให้อยู่คู่เมืองเชียงใหม่สืบต่อไป เป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีสุขภาพในมิติทางจิตวิญญาณที่ดีด้วย และเชื่อมโยงไปยังสุขภาพในมิติทางจิตใจ ซึ่งการไปเที่ยวชมโครงการฯ เพื่อที่จะมาผ่อนคลาย หรือเพื่อสัมผัสกับสิ่งจรรโลงใจทำให้เกิดความสนุกสนานความรื่นเริง และมีความสุข ทำให้ผู้ที่มาเที่ยวชมโครงการฯ มีสุขภาพจิตที่ดี และยังทำให้เกิดการมองว่าการได้มาเดินเที่ยวชมโครงการฯ เป็นการออกกำลังกาย และการมาเดินเที่ยวชมโครงการฯ ก็ไม่ได้ทำให้เกิดโรค หรือความพิการ หรือทำให้เกิดความเสียหายที่อาจทำให้เกิดการบาดเจ็บได้ ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงการมีสุขภาพะที่ดีในมิติทางกาย

จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมในปัจจุบันจะมุ่งเน้นไปในเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่นำเอาศิลปวัฒนธรรมของล้านนามาเป็นจุดขาย และการกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยจัดให้ถนนท่าแพเป็นสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองของคนในเมืองเชียงใหม่ให้แก่ประชาชน และนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมงานจึงทำให้มีการกระจายรายได้ของคนเมืองเชียงใหม่เพิ่มขึ้น จึงทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามบางคนแสดงความคิดเห็นว่าการจัดโครงการฯ นี้ไม่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องสุขภาพ ซึ่งอาจเป็นเพราะรูปแบบการจัดกิจกรรมโครงการฯ ที่ไม่ได้มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน หรืออาจเป็นเพราะความคิดเห็นส่วนตัวที่มองว่าสุขภาพเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับโรคร้ายไข้เจ็บเท่านั้น อันเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการที่สนว่าด้วยโรค (เดชรัต สุขกำเนิด, วิชัย เอกพลากร และปัดพงษ์ เกษสมบูรณ์, 2545, หน้า 6) ที่เน้นการป้องกันหรือแก้ไขเมื่อมีภาวะที่เป็นโรคเกิดขึ้น และมุ่งเน้นที่จะดำเนินการให้โรคหมดไป โดยระบบการรักษาหรือป้องกันเฉพาะตน กระบวนทัศน์นี้จะไม่กล่าวถึงหรือเน้นสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ แต่จะเน้นเฉพาะสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมที่มีผลต่อโรคโดยตรงเท่านั้น แต่ไม่ได้คิดและมองสุขภาพแบบองค์รวมที่เป็นการเชื่อมโยงกัน ในมิติทางกาย มิติทางจิตใจ มิติทางสังคม และมิติทางจิตวิญญาณตามกระบวนการที่สนว่าด้วยสุขภาพะ ซึ่งในการมองถึงกระบวนการที่สนว่าสุขภาพที่แตกต่างกัน ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติที่แตกต่างกันไปด้วย เช่นเดียวกับการจัดกิจกรรมในโครงการถนนคนเดินท่าแพที่

ผู้จัดโครงการฯ ที่ให้ความสำคัญในเรื่องการส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว จึงทำให้รูปแบบหรือทางการดำเนินงานของโครงการคล้ายกับการตั้งร้านค้าขายสินค้าโดยไม่ได้มีรูปแบบการจัดโครงการที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน แม้ว่าจะมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในเรื่องการส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้วยก็ตาม

นอกจากนี้ โครงการถนนคนเดินท่าแพ เป็นนโยบายสาธารณะที่เป็นแนวทางจากความคิดริเริ่มของรัฐบาลจนกลายเป็นนโยบายขององค์กรท้องถิ่นที่มีการปฏิบัติกร่วมกันในระดับสาธารณะของภาคประชาชน และภาคเอกชน ซึ่งควรที่จะมีการผลักดันนโยบายสาธารณะนี้ให้เปลี่ยนเป็นนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพที่คำนึงถึงสุขภาพของประชาชน จึงจำเป็นต้องมีการสร้างหรือเพิ่มความตระหนักในคุณค่าของสุขภาพ โดยการสนับสนุนข้อมูลหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับผลต่อสุขภาพจากการดำเนินการนโยบายสาธารณะต่างๆ ทั้งในแง่ของการเพิ่มโอกาสในการสร้างเสริมสุขภาพและในแง่การลดปัญหาที่คุกคามสุขภาพ และรวมถึงการนำเสนอทางเลือกในการสร้างเสริมสุขภาพผ่านการกำหนดนโยบายสาธารณะ การนำเสนอผลการดำเนินงานที่มาจากความคิดริเริ่มในการสร้างเสริมสุขภาพต่างๆ เพื่อเป็นการสนับสนุนข้อมูลหลักฐานในการตัดสินใจในการดำเนินโครงการฯ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลต่อสุขภาพที่เกิดขึ้นจากการจัดโครงการถนนคนเดินท่าแพ ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้จัดโครงการฯ ควรพิจารณาดำเนินการปรับปรุงโครงการถนนคนเดินในจังหวัดเชียงใหม่ให้ยั่งยืนต่อไป โดยสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

1/ ควรมีการประเมินผลการดำเนินการโครงการฯ เป็นระยะๆ เพื่อดูว่าโครงการฯ ที่ดำเนินการอยู่นั้นประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงไร มีข้อดีที่ควรส่งเสริมหรือนำไปใช้ต่อ และข้อเสียที่ควรแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาอย่างไร เพื่อจะนำไปสู่การดำเนินโครงการที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเข้าร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินโครงการฯ ต่อไปหรือไม่

2. ควรที่มีการประชาสัมพันธ์โครงการฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างแรงจูงใจในการนำประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และเป็นการสร้างความเข้าใจให้ประชาชนทั่วไปทราบถึงวัตถุประสงค์ของการดำเนินการ และผลการดำเนินงานที่ผู้จัดโครงการฯ กำลังดำเนินการในปัจจุบัน รวมทั้งการประเมินผลโครงการ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบความคืบหน้าของการจัดโครงการฯ

11/5/07
3. ควรให้มีการรณรงค์ในเรื่องการประหยัดพลังงานและมลพิษซึ่งเป็นแนวคิดของการปิดถนนคนเดินให้มากขึ้น เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดการรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม และการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยอาจนำกิจกรรมต่างๆ เข้าไปร่วมในการจัดโครงการฯ ด้วย

11/5/07 4. ควรพิจารณาระบบขนส่งมวลชน ได้แก่ รถประจำทาง และโครงการขยับขยายของที่จอดรถ ร่วมกับสร้างมาตรการและจัดการระบบจราจรให้เหมาะสม เพื่อจำกัดปริมาณจราจรในย่านกลางเมือง เพื่อลดปัญหาการจราจรที่ติดขัด และเป็นการลดมลพิษต่างๆ และสร้างระบบเครือข่ายทางจักรยาน เพื่อลดปริมาณการใช้รถยนต์ทำให้การเดินทางสะดวก เพื่อรองรับแนวคิดของการประหยัดพลังงานและลดมลพิษตามแนวคิดของถนนคนเดิน

5. ในการดำเนินโครงการฯ ควรที่คำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรม สังคม สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมของท้องถิ่น แล้วนำมาปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้เกิดถนนคนเดินที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในจังหวัดเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ควรมีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเป็นประจำ เพื่อให้มีความสำคัญในเรื่องความคิดเห็นของประชาชน โดยการเผยแพร่โครงการ และรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนที่มีต่อโครงการ จะก่อให้เกิดผลดี คือจะช่วยให้โครงการนั้นมีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกในการเข้ามามีส่วนร่วม ทำให้ไม่เกิดการต่อต้าน ถ้าสาธารณชนมีส่วนร่วม หรือมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นในโครงการใดๆ ในการพัฒนาประเทศ จะทำให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของ นำไปสู่ความร่วมมือของประชาชน และทำให้การดำเนินสำเร็จและบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง

2. ในการกำหนดนโยบายหรือโครงการใดๆ ผู้จัดโครงการหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจควรที่จะศึกษาและทำความเข้าใจกับนโยบาย หรือโครงการนั้นอย่างถ่องแท้เสียก่อน เพื่อที่จะนำไปสู่การดำเนินงานที่ถูกต้องและมีหลักเกณฑ์ เช่น ในการจัดโครงการควรทำความเข้าใจกับแนวคิดถนนคนเดิน เพื่อสามารถนำแนวคิดมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของเมืองเชียงใหม่ มิใช่เพียงแต่ดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดมาจากส่วนกลางเท่านั้น

3. ในการดำเนินนโยบายหรือโครงการใดๆ มักจะเกิดผลต่อสุขภาพ ทั้งที่เป็นผลทางด้านบวกและทางด้านลบ ซึ่งอาจเป็นผลต่อสุขภาพทางตรง หรือผลต่อสุขภาพทางอ้อมร่วมด้วย

เสมอ โดยสุขภาพในที่นี้คือสุขภาพแบบองค์รวม ที่เป็นการเชื่อมโยงกันในมิติทางกาย มิติทางจิตใจ มิติทางสังคมและมิติทางจิตวิญญาณ ดังนั้นผู้รับผิดชอบทั้งภาครัฐและภาคเอกชนควรที่จะคำนึงถึงสุขภาพของประชาชน โดยการสร้างหรือเพิ่มความตระหนักในคุณค่าของสุขภาพ มีสนับสนุนข้อมูลหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับผลต่อสุขภาพ จากการดำเนินการ โครงการฯ ทั้งในแง่ของการเพิ่มโอกาสในการสร้างเสริมสุขภาพและในแง่การลดปัญหาที่คุกคามสุขภาพ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมดำเนินโครงการฯ และการนำเสนอทางเลือกในการสร้างเสริมสุขภาพผ่านการกำหนดนโยบายสาธารณะ รวมถึงการนำเสนอผลการดำเนินงานที่มาจากความคิดริเริ่มในการสร้างเสริมสุขภาพต่างๆ เพื่อเป็นการสนับสนุนข้อมูลหลักฐานในการตัดสินใจ

ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษารั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งนี้ อาจไม่สามารถนำไปใช้ในการสรุปเป็นความคิดเห็นในภาพรวมของประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่บางกลุ่มได้ เนื่องจากในการศึกษารั้งนี้ไม่ได้สรุปผลโดยนำเอาปัจจัยอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อการแสดงความคิดเห็น มาร่วมในการวิเคราะห์ด้วยซึ่งปัจจัยเหล่านี้ อาจส่งผลให้ความคิดเห็นด้านสุขภาพของประชาชนต่อโครงการฯ เปลี่ยนไป เช่น กลุ่มอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนครั้งที่ไปเที่ยวชมงาน ระยะเวลาที่เที่ยวชมงานในแต่ละครั้ง ลักษณะการเข้าร่วมกิจกรรม รูปแบบการจัดงานในวันที่มีกิจกรรมพิเศษ เช่น วันสำคัญทางศาสนา เป็นต้น
2. ในการดำเนินการศึกษารั้งนี้ใช้วิธี ส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ซึ่งมีอัตราการส่งแบบสอบถามกลับเพียงร้อยละ 50 เท่านั้น ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากข้อผิดพลาดส่งแบบสอบถามเนื่องจากไม่มีที่อยู่ตามที่ปรากฏในจากรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของผู้ที่อาศัยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ บนโฮมเพจของกระทรวงมหาดไทย และส่วนหนึ่งอาจเกิดจากผู้ที่ได้รับแบบสอบถามบางคนอาจให้ความร่วมมือน้อย จึงไม่ตอบและส่งแบบสอบถามกลับ ดังนั้นในการศึกษารั้งต่อไปควรที่ใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการอื่น เช่น การส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง หรือการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์ จะทำให้ได้ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษามากขึ้น
3. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพร่วมด้วย เพื่อประกอบการศึกษาเชิงปริมาณ ซึ่งการศึกษาเชิงคุณภาพทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นรายละเอียดในด้านลึก โดยเฉพาะประเด็นที่เป็นผลกระทบทางด้านลบ ซึ่งมักเกิดขึ้นกับบุคคลกลุ่มเล็กๆ บางกลุ่มเท่านั้น

4. ควรทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ที่อาจได้รับผลต่อสุขภาพทั้งทางด้านบวกและด้านลบที่ชัดเจนและมีความหลากหลาย เช่น ผู้ที่อาศัยอยู่บนถนนท่าแพ ผู้จำหน่ายสินค้าในโครงการฯ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ เป็นต้น เพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณาถึงผลต่อสุขภาพที่เกิดจากโครงการฯ ที่ครอบคลุมผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved